

Kouman Nou Trete Youn Ak Lòt

Pratike nan respè ak non vyolans

Prensip:

1. **Kreye yon kominote ki akeyan.** Nou tout rive nan izolasyon e nou bezwen jenerozite a nan Réjoui zanmitay. Pote tout nan tèt ou, nan travay la, nan kominote a. Byenveni tout moun kelkeswa kote yo soti, epi sipoze ke w ap akeyiw tou. Fok ospitalites nan tout kominote.
2. **Koute avek anpil atansyon.** Koute sa lot yo ap di; koute santiman yo anba mo yo. Fè efò reyalize yon balans ant tande ak reflete , pale ak aji.
3. **Kreye yon konsèy gratis zòn.** Ranplase konsèy ak kiryozite kòm nou travay ansanm pou lapè ak jistis. Chak nan nou se isit la nap dekouvri verite nou yo.
4. **Pratike poze kesyon onèt.** Yon bon kesyon pèsone e pwovoke enkyetid.
5. **Bay espas pou repons popilè.** Reponn kesyon onètman menm si repons lan sanble popilè. Dwe prezan pouw koute, pa pou goumen, korije oswa entèprete .
6. **Respekte silans.** Silans se yon kado ki ra nan mond nou an. Apre yon moun di on bagay, pran tan refelchi anvan ou reponn. Sa se pou oratè a tou: Li dwe konfòtab kite pawòl ou nan zòrèy ou ak nan silans la , san li pa elabore sou sa ou te di a.
7. **Sispann jijman an.** Mete sou kote jijman ou yo. Leu ou kreye yon espas ant jijman ak reyaksyon , nou ka koute youn ak lòt la e nou ka koute pwop tet nou ak plis atansyon.
8. **Idantifye sipozisyon.** Sipozisyon nou yo envizib anjeneral. Leu nou idantifye sipozisyon nou an, nou ka elimine yo e ouvri pi gwo posiblite pou pwop tet nou.
9. **Pale verite'w.** Nou envite w di sa ki nan kè ou,. Leu wap pale, espere yo pral tande vwa ou ak kontribisyon ou yo. Pa blye wap pale sèlman pou tèt ou. Lè moun sèvi ak "mwne" olye de " nou " oswa " tout moun ", sa di direkteman sa kap pase nan tèt ou.
11. **Lè bagay yo paret difisil, chache repons.** Si ou jwenn tèt ou pa dakò ak yon lòt moun, oswa si moun lan vin jije , oswa fèmen nan defans , eseye vire mande : "kisa ki mennen l ' aji konsa? " " Mwen mande ki sa reyaksyon mwen anseye m' " " Mwen mande ki sal dwe santi kounyen an?"
12. **Pratike ralenti.** Vitès nan lavi modèn ka koze domaj vyolan nan tèt ou. Leu nou pratike lantman, nou ka pratike sans vyolans ak tet nou e ak lot yo tou.
13. **Tout vwa gen valé.** Kenbe moman sa yo lè yon moun ap pale paske moman sa yo, se moman lè yon moun vle kanpe pou yon bagay, mete konfyans nan gwoup la epi ofri gwoup la bagay ki gen anpil valè .
14. **Mentni konfidansyalite.** Kreye yon espas ko e ou respekte lanati ak tout moun ki nan gwoup la tou. Kite sa ki di rete nan gwoup la.

- Inisyativ Lapè ak Jistis.